

Beschikking tot het opleggen van een last onder dwangsom, als bedoeld in artikel 1:79, eerste lid, aanhef en onder a, gelezen in samenhang met bijlage 2, van de Wet op het financieel toezicht, artikel 29, aanhef en onder a, van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme [VERTROUWELIJK]

Datum
26 maart 2020

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Gelet op de artikelen 3:10, eerste lid, en 3:17, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht (**Wft**), de artikelen 2b tot en met 2d, 3, eerste en tweede lid, aanhef en onder c en d, en 33, eerste lid, van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (**Wwft**), de artikelen 10 en 21, eerste lid, van het Besluit prudentiële regels (**Bpr**) [VERTROUWELIJK] en gelet op de artikelen 3:2, 3:4, tweede lid, 3:46, 4:8, 5:31d tot en met 5:32b van de Algemene wet bestuursrecht (**Awb**).

BESLUIT De Nederlandsche Bank N.V. (**DNB**) het volgende:

DNB legt aan Sunro Change B.V. (**Sunro**), gevestigd te Amsterdam aan de Damrak 17, een last onder dwangsom op, als bedoeld in artikel 1:79, eerste lid, aanhef en onder a, gelezen in samenhang met bijlage 2, van de Wft, artikel 29, aanhef en onder a, van de Wwft [VERTROUWELIJK]. Deze last onder dwangsom wordt opgelegd vanwege de volgende overtredingen:

- artikel 3:10, eerste lid, van de Wft, gelezen in samenhang met artikel 10, eerste lid, van het Bpr, en artikel 2b, eerste tot en met derde lid, van de Wwft;
- artikel 3:10, eerste lid, van de Wft, gelezen in samenhang met artikel 10, tweede en derde lid, van het Bpr en artikel 2c van de Wwft;
- artikel 3:17, eerste lid, van de Wft, gelezen in samenhang met artikel 10, vijfde en zesde lid, en artikel 21, eerste lid, van het Bpr en artikel 2d, tweede tot en met vierde lid, van de Wwft;
- artikel 3, eerste en tweede lid, aanhef en onder c, en artikel 33, eerste lid, van de Wwft;
- artikel 3, eerste en tweede lid, aanhef en onder d, van de Wwft.

[VERTROUWELIJK]

Met het oog op het nakomen van deze last wordt een begunstigingstermijn gesteld die eindigt op **1 oktober 2020** waarbinnen aan de last moet worden voldaan. Deze termijn vangt aan de dag na dagtekening van deze beschikking.

Na het verstrijken van deze termijn zal, als niet aan de last is voldaan, een dwangsom worden verbeurd van éénmalig **EUR 50.000**.

Aan dit besluit liggen de volgende overwegingen ten grondslag.

1. ACHTERGROND EN TOEZICHTHISTORIE

Sunro beschikt sinds 27 januari 2011 over een vergunning van DNB voor het uitoefenen van het bedrijf van betaaldienstverlener en is ingeschreven in het register van DNB. Sunro verricht als één van haar hoofdactiviteiten (online) money transfers naar de Filipijnen, waaronder naar de provincie Mindanao en andere zuidelijke eilanden. In 2017 heeft Sunro in totaal 29.209 transacties verricht naar de Filipijnen. Sunro verleent onder meer diensten aan stichtingen.

DNB heeft bij brief van 1 februari 2018 aangekondigd bij Sunro onderzoek te zullen verrichten naar hoe wordt omgegaan met het risico op betrokkenheid bij terrorismefinanciering (TF) en op de naleving van de daarvoor geldende wet- en regelgeving. Daarbij is Sunro verzocht vooraf informatie aan DNB te sturen.

Bij e-mail van 21 februari 2018 heeft DNB van Sunro een ingevuld vragenformulier ontvangen, het document 'Risk identification and Analysis' van 10 januari 2018 (**SIRA 2018**) en het document Manual SIRA van 21 november 2016. DNB heeft verder bij e-mail van 7 maart 2018 het document 'Handbook version 7.0 -2017' (**Procedurehandboek 2017**), het document Handbook organization framework internal control version 8.1-2018' (**Procedurehandboek 2018**) en het document Risk & Compliance training 2018 ontvangen, alsmede overige documenten waarin beleid, procedures en beheersmaatregelen zijn beschreven.

DNB heeft op 8 maart 2018 aanvullende stukken opgevraagd bij Sunro. Verder heeft DNB Sunro verzocht om een aantal door DNB geselecteerde cliëntdossiers toe te sturen. DNB heeft bij e-mails van 12, 13 en 14 maart 2018 van Sunro een kopie ontvangen van de geselecteerde cliëntdossiers. Op 23 maart 2018 heeft DNB de gespreksverslagen gestuurd. Bij e-mail van 27 maart en 11 april 2018 heeft DNB verschillende transactie-overzichten van Sunro ontvangen.

Het onderzoek ter plaatse heeft plaatsgevonden van 5 tot en met 8 maart 2018.

De voorlopige bevindingen van dit onderzoek heeft DNB op 8 maart 2018 via een gesprek aan het bestuur van Sunro op hoofdlijnen teruggelinkt. DNB heeft bij brief van 19 juni 2018 de voorlopige bevindingen aan Sunro toegezonden. Sunro heeft bij brief van 18 juli 2018 haar reactie hierop gegeven en een plan van aanpak met herstelmaatregelen toegestuurd. Bij brief van 17 september 2018 heeft DNB Sunro de definitieve bevindingen toegezonden.

Bij e-mail van 16 oktober 2018 heeft Sunro verklaard gebruik te willen maken van een derde-partij, te weten [VERTROUWELIJK], en een bestaand transactiemonitoringssysteem, te weten SaaS, te willen implementeren om daarmee te voldoen aan de wettelijke vereisten op het gebied van transactiemonitoring.

Op 31 oktober 2018 vond tussen DNB en Sunro een gesprek plaats over het plan van aanpak waarin Sunro mondeling heeft toegezegd vóór 30 november 2018 een geactualiseerd plan van aanpak over te leggen waarin het commentaar van DNB zou zijn verwerkt.¹

¹ Het plan werd op de volgende punten aangepast: (i) outsourcing van de transactiemonitoring, (ii) actualisatie termijnen (iii) toelichting van vastlegging en verstrekken eindresultaat en (iv) validatie. Sunro heeft verder mondeling verklaard de 408 niet-gemelde ongebruikelijke transacties, alsnog aan de Financial Intelligence Unit (hierna: FIU) te melden.

Datum

26 maart 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

DNB heeft Sunro bij e-mail van 5 december 2018 hieraan herinnerd. Sunro heeft bij e-mail van 7 december 2018 opgemerkt dat de onderhandelingen over outsourcing van transactiemonitoring veel tijd vergen en dat zij DNB zo snel mogelijk over het te actualiseren plan van aanpak bericht.

Datum
26 maart 2020

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

DNB heeft mondeling alsmede bij e-mail van 20 december 2018 (nogmaals) contact gezocht met Sunro over de voortgang van het te actualiseren plan van pak. DNB heeft eveneens haar zorgen geuit over het uitblijven van een vervolgactie aan de zijde van Sunro.

Sunro heeft bij e-mail van 4 februari 2019 verklaard dat de outsourcing van de transactiemonitoring vertraging opliep, maar dat zij druk bezig is met de implementatie van de software van een externe vendor [VERTROUWELIJK].

DNB heeft op 3 juli 2019 een normoverdragend gesprek gevoerd met Sunro naar aanleiding van de bevindingen van het onderzoek dat DNB in maart 2018 bij Sunro heeft uitgevoerd alsmede de handelwijze van Sunro omtrent het (herstel)traject dat volgde op deze bevindingen. In dit gesprek heeft DNB Sunro onder meer in kennis gesteld van haar voornemen om Sunro een last onder dwangsom op te leggen vanwege de geconstateerde overtredingen. Een verslag van dit gesprek heeft DNB bij brief van 17 juli 2019 aan Sunro verstuurd. Sunro heeft bij brief van 7 oktober 2019 op dit verslag gereageerd.

2. FEITEN EN BEVINDINGEN

2.1. SIRA, beleid, procedures en maatregelen (artikel 3:10, eerste lid, van de Wft, gelezen in samenhang met artikel 10, eerste tot en met derde lid, van het Bpr, en artikel 2b, eerste tot en met derde lid, en artikel 2c van de Wwft)

DNB heeft hieronder in paragrafen 2.1.1 en 2.1.2 uitgewerkt of Sunro met de SIRA 2018 en het Procedurehandboek 2018 voldoet aan artikel 3:10, eerste lid, van de Wft, gelezen in samenhang met 10, eerste tot en met het derde lid, van het Bpr en en artikel 2b, eerste tot en met derde lid, van de Wwft.

2.1.1 SIRA 2018

DNB heeft in voormelde definitieve bevindingenbrief van 17 september 2018 vastgesteld dat Sunro artikel 3:10, eerste lid, Wft, gelezen in samenhang met artikel 10, eerste lid, Bpr overtreedt nu uit de SIRA 2018 niet blijkt dat Sunro voldoende zorgdraagt voor een systematische analyse van haar integriteitsrisico's. Hierdoor overtreedt Sunro ook artikel 2b, eerste tot en met derde lid, van de Wwft.

DNB licht haar bevindingen - voor zover relevant - hieronder (nogmaals) toe.

Sunro heeft op pagina 2 en 5 van de SIRA 2018 twee scenario's beschreven die volgens de betaalinstelling een risico voor haar vormen om betrokken te raken bij terrorismefinanciering:

- scenario (i): dienstverlening in verschillende risicolanden en aan terroristische groepen in de Filipijnen;
- scenario (ii): dienstverlening aan stichtingen en foundations.

Ter illustratie een kopie van de relevante passage in de SIRA 2018.
Ad scenario i)

Datum
26 maart 2020

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Risk	Risk Factor	Risk Scenario	Chance	Impact
Terrorist Financing	Transactions and Clients	Sunro is being used to send terrorist financing related money. For instance a client sends frequently to high risk terrorist countries such as Iraq and Afghanistan, with little or inadequate knowledge by Sunro of the receiver.	Middle (2)	High (3)
		Terrorist groups that are using the physical transportation of cash to finance their operations.		
		Terrorist groups in the Philippines who are kidnapping for ransom as the source of revenue or funding from abroad using a MSB to raise funds.		

Ad scenario ii)

Netherlands Foundations ("Stichtingen")	Transactions and Clients	Sunro is being used to send terrorist financing related money. For instance a foundation that serves as a cover for the financing of terrorist activities.	Low (1)	Moderate (2)
		Sunro is being used to send illegal or black money. The income or source of money is inconsistent with the financial income of the client; due to some foundations dealing with cash donations thus income is difficult to trace.		

Scenario's en toegekende factoren

Ten eerste stelt DNB vast dat scenario (i) onvoldoende specifiek en concreet is. Zo is niet toegelicht in welke (geografische) gebieden in de Filipijnen terroristische groepen actief zijn en welk deel van de Filipijnen als risicogebied kwalificeert.

Ten tweede stelt DNB vast dat Sunro aan ieder scenario een zogenoemde factor "chance" en "impact" heeft toegekend.² DNB stelt vast dat deze toegekende factoren niet inzichtelijk maken hoe een risico zich bij Sunro kan voordoen.

DNB betwijfelt of Sunro aan elk scenario de juiste chance-factor toekent (respectievelijk "low" en "middle"). DNB heeft tijdens het onderzoek geconstateerd dat Sunro via betaalpunten van de Filipijnse correspondentbanken [VERTROUWELIJK]

² De riskfactor kent verschillende classificaties: (i) low, (ii) moderate of (iii) high.

een aantal geldtransfers heeft verricht naar het zuiden van de Filipijnen (onder meer de provincie Mindanao), terwijl het Ministerie van Buitenlandse Zaken in juni 2017 in verband met terroristische aanslagen een negatief reisadvies heeft gegeven voor Mindanao en omliggende eilanden. Dit negatieve reisadvies is nog steeds van kracht en op 4 februari 2019 aangepast naar aanleiding van een bomaanslag op het eiland Sulu.³ DNB heeft uit het Philippines Remittance Systeem (hierna: CRM-systeem) opgemaakt dat Sunro een aantal transacties heeft verricht voor stichtingen naar een begunstigde op de Filipijnen. Gelet op deze informatie zijn voormelde chance-factoren niet juist, althans kan Sunro hiermee niet zonder nadere toelichting volstaan.

Datum
26 maart 2020

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Ten derde stelt DNB op basis van verschillende cliëntdossiers⁴ vast dat Sunro evenzeer een risico loopt betrokken te raken bij TF door het verrichten van transacties met relatief lage bedragen (onder de objectieve meldingsgrens) naar verschillende stichtingen. DNB stelt vast dat dit specifieke scenario ontbreekt in de SIRA 2018.

Beheersmaatregelen

In de SIRA 2018 kwalificeert de "net risk" factor de eerdergenoemde scenario's als "low" vanwege een aantal in de SIRA 2018 opgenomen beheersmaatregelen. Hieronder ter illustratie een kopie van de in de SIRA 2018 opgenomen beheersmaatregelen bij scenario (i) en (ii).

"Risk mitigation measures" scenario (i) "Risk Terrorist Financing"

Risk Mitigation Measures	Effective ness	Net Risk
<p>Sunro has trained the staff members the <i>Red Flag Countries and regions</i> procedure which is to recognise and watch out for high risk countries such as Syria, Afghanistan, Pakistan, Iraq, Indonesia etc. and certain regions in Philippines.</p> <p>The procedure <i>Unusual Transactions</i> has been implemented: when it suspects an unusual transaction that might be related to in this case terrorism, staff inquires extra information such as documents, addresses and specific purposes for the money. For instance " receipts are requested.</p> <p>The transaction is refused when client does not satisfy the inquiries. This is then followed by the procedure <i>Rejected Client/Transaction</i> : the recording of rejected client/transaction in the private Sunro database for MoneyGram/ Philippine Remittance.</p> <p>Data analytics on funneling money from more senders to single or a few beneficiaries, alerting on anomalies.</p>	1	Low

³ Zie <https://www.nederlandwereldwijd.nl/landen/filipijnen/reizen/reisadvies>.

⁴ [VERTROUWELIJK].

“Risk mitigation measures” scenario (ii) “Risk Netherlands Foundations (“Stichtingen”)”

Datum
26 maart 2020

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

<p>Sunro staff is trained to recognise unusual transactions. Thus the procedures Standard Inquiries and Unusual Transactions apply. Typologies for these kind of transactions have been recorded and are reviewed periodically.</p> <p>When a typology is triggered, or suspicion is raised the following procedure: Unusual Transactions is implemented</p> <ul style="list-style-type: none"> • Documents to support the source of money: bank statements, salary slips, Chamber of Commerce etc. • Full address of the receiver/ sender • Financial statements are requested as additional supporting documents <p>The transaction is refused when client does not satisfy the inquiries. This is then followed by the procedure Rejected Client/Transaction: the recording of rejected client/transaction in the private Sunro database for Philippine Remittance.</p>	1	Low
---	---	-----

DNB stelt op basis van bovenstaande vast dat in de SIRA 2018 een analyse ontbreekt hoe deze beheersmaatregelen kunnen bijdragen aan de netto risicoclassificatie “low”. Ook anderszins heeft DNB niet kunnen vaststellen dat sprake is van voldoende mitigatie van de risico’s gerelateerd aan TF.

Deelconclusie

DNB concludeert dat Sunro de verschillende scenario’s onvoldoende concreet en diepgaand uitwerkt in de SIRA 2018. Verder werkt Sunro zowel de bruto/netto risicoanalyse van de scenario’s en de daarvoor opgezette beheersmaatregelen onvoldoende adequaat uit. Dit terwijl artikel 10, eerste lid, van het Bpr en artikel 2b, eerste tot en met derde lid, van de Wwft van Sunro eisen dat zij (1) de integriteitsrisico’s systematisch analyseert, (2) de vaststelling en beoordeling van de risico’s doet aan de hand van het type cliënt, product, dienst, transactie, leveringskanaal en met landen of geografische gebieden en (3) maatregelen neemt die in verhouding staan tot de aard en de omvang van de instelling. Gelet op het voorgaande stelt DNB vast dat Sunro niet voldoet aan artikel 3:10, eerste lid, van de Wft, gelezen in samenhang met artikel 10, eerste lid, van het Bpr, en artikel 2b, eerste tot en met derde lid, van de Wwft.

2.1.2. Beleid, procedures en maatregelen

Naast dat DNB heeft vastgesteld dat Sunro beschikt over een onvoldoende adequate integriteitsrisicoanalyse, met daarin opgenomen beheersmaatregelen, blijkt voorts dat in de praktijk de gesignaleerde risico’s evenmin zijn omgezet in adequate beleid, procedures en maatregelen. DNB heeft vastgesteld dat de door Sunro gesignaleerde risico’s in de SIRA niet, althans onvoldoende, zijn omgezet naar beleid, procedures en maatregelen.

DNB heeft op basis van het Procedurehandboek 2018 vastgesteld dat het hieronder vermelde in beleid, procedures en maatregelen - die wel als beheersmaatregel zijn vermeld in de SIRA 2018 - ontbreekt;

- red flag countries and regions-procedure;
- typologieën voor het herkennen van ongebruikelijke transacties door stichtingen, en,
- standard inquiries and unusual transactions.

Verder stelt DNB vast dat in het Procedurehandboek 2018 adequaat beleid, procedures en maatregelen ontbreken dat de naleving van de Wwft [VERTROUWELIJK] waarborgt, te weten:

- het detecteren en onverwijld melden van ongebruikelijke transacties als bedoeld in artikel 16 van de Wwft;
- (verscherpt) cliëntenonderzoek als bedoeld in de artikelen 3 en 8, eerste en vijfde lid, van de Wwft.

[VERTROUWELIJK]

Er worden volgens het Procedurehandboek 2018 alleen voorschriften gehanteerd bij transacties boven EUR 2.500,-. In het Procedurehandboek 2018 staan verdere enkele (subjectieve) indicatoren maar deze zijn niet nader uitgewerkt. In annex 3 ((onderdeel: Know Your Customer ("KYC"))) is daarnaast opgenomen dat als de woonplaats van de begunstigde in de Filipijnen bekend staat als hoog risico, de klant/verzender ook wordt geclassificeerd als 'hoog risico'. Echter, DNB heeft tijdens het onderzoek geconstateerd dat Sunro geen risicoprofiel opstelt voor haar cliënten en evenmin een risicoclassificatiesysteem hanteert, zodat het enkel opnemen van deze kwalificatie in annex 3 niet voldoende is.

2.1.3 Bekendheid met beleid, procedures en maatregelen

Op basis van de gevoerde gesprekken op 6 en 7 maart 2018 met verschillende medewerkers van Sunro, die (mede) verantwoordelijk zijn voor het doen van FIU-meldingen en het toezicht op werkzaamheden van andere baliemedewerkers, stelt DNB vast dat zij ook niet bekend zijn met het Procedurehandboek 2018 (en evenmin met die van 2017), en meer specifiek niet bekend zijn met procedures om de transacties naar risicoregio's binnen de Filipijnen te detecteren en de toepassing van TF-typologieën bij stichtingen.⁵

2.1.4 Deelconclusie

DNB stelt vast dat Sunro op het gebied van cliëntenonderzoek, transactiemonitoring [VERTROUWELIJK] niet beschikt over adequaat beleid, procedures en maatregelen om de voor haar relevante integriteitsrisico's te beperken en effectief te beheersen en de naleving van de Wwft [VERTROUWELIJK] te waarborgen. Verder wijst DNB onder verwijzing naar paragraaf 2.1.2 Sunro erop dat belangrijke beheersmaatregelen die in de SIRA 2018 staan, in het Procedurehandboek 2018 ontbreken en daarom naar het oordeel van DNB in de praktijk niet (kunnen) worden uitgevoerd. DNB is derhalve van oordeel dat Sunro artikel 3:10, eerste lid, van de Wft, gelezen in samenhang met artikel 10, tweede lid, van het Bpr, en artikel 2c van de Wwft overtreedt. Ook heeft Sunro, zoals DNB hiervoor heeft opgemerkt, niet alle relevante bedrijfsonderdelen in kennis gesteld van het reeds bestaande beleid en de procedures en maatregelen. Daarom overtreedt Sunro ook artikel 3:10, eerste lid, van de Wft, gelezen in samenhang met artikel 10, derde lid, van het Bpr.

Datum

26 maart 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

⁵ Zie p. 26 en 47 van het gespreksverslag van 6 en 7 maart 2018.

2.2. Onafhankelijke en effectieve compliancefunctie (artikel 3:17, eerste lid, Wft, gelezen in samenhang met artikel 10, vijfde en zesde lid, artikel 21, eerste lid, Bpr en artikel 2d, tweede tot en met vierde lid, van de Wwft)

Datum

26 maart 2020

2.2.1 Uitvoering en systematische toetsing van beleid, procedures en maatregelen

Op pagina 8 van het Procedurehandboek 2018 staat dat de directeur van Sunro verantwoordelijk is voor naleving van de wettelijke bepalingen en beleidsregels (eerste lijn) en dat de externe Risk & Compliance Officer ("RCO") de rol vervult van compliance officer (tweede lijn). Laatstgenoemde werkt volgens het Procedurehandboek 2018 niet in de eerste lijn.

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

DNB heeft vastgesteld dat in het Procedurehandboek 2018 een beschrijving ontbreekt of de RCO de controle uitoefent op de (eerstelijns) werkzaamheden op het gebied van transactiemonitoring en het cliëntregistratiesysteem. DNB heeft bovendien vastgesteld dat de RCO - in tegenstelling tot hetgeen het Procedurehandboek 2018 voorschrijft - eerstelijns werkzaamheden vervult, in het bijzonder daar waar het om transactiemonitoring gaat. DNB overweegt dat de RCO om die reden geen effectieve en onafhankelijke wijze een compliancefunctie kan uitoefenen op het gebied van transactiemonitoring.

Uit pagina 13 van het Procedurehandboek 2018 blijkt dat Sunro vanwege haar omvang geen Interne Audit heeft. Daarom is volgens het Procedurehandboek 2018 de (externe) accountant van Sunro in het kader van de derde lijn verantwoordelijk voor een onafhankelijke en effectieve controle op de naleving van implementatie van effectief beleid en procedures. Volgens pagina 14 zien deze werkzaamheden onder meer op procedures op het gebied van cliëntenonderzoek, transactiemonitoring en het melden van ongebruikelijke transacties. Tijdens het onderzoek heeft DNB op basis van de laatste rapportage van de accountant geconstateerd dat deze nauwelijks invulling geeft aan zijn rol als derdelijns functie.

2.2.2 Conclusie

DNB concludeert op basis van het vorenstaande dat Sunro niet beschikt over een organisatieonderdeel dat op een onafhankelijke en effectieve wijze een compliancefunctie uitoefent die de naleving van (wettelijke) regels controleert op het gebied van cliëntenonderzoek, transactiemonitoring en het melden van ongebruikelijke transacties aan de FIU. DNB is derhalve van oordeel dat Sunro artikel 3:17, eerste lid, Wft, gelezen in samenhang met artikel 10, vijfde en zesde lid, en artikel 21, eerste lid, Bpr en artikel 2d, tweede tot en met vierde lid, Wwft overtreedt.

2.3 Bevindingen ten aanzien van cliëntenonderzoek (artikel 3, eerste en tweede lid, aanhef en onder c, en artikel 33, eerste lid, van de Wwft)

DNB heeft in haar definitieve bevindingenbrief van 17 september 2018 vastgesteld dat Sunro in zeven cliëntdossiers op het moment van het aangaan van de relatie en nadien onvoldoende informatie heeft verzameld om de cliënt op juiste gronden te kunnen blijven accepteren en voldoende zicht te hebben op het gebruik van de dienstverlening. In geen van de onderzochte dossiers volgt duidelijk wat het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie is, anders dan dat de betreffende personen of instellingen een geldtransfer willen verrichten naar de Filipijnen. Dit betreft in ieder geval de dossiers [VERTROUWELIJK].

Hierom is Sunro naar het oordeel van DNB in overtreding van artikel 3, eerste en tweede lid, aanhef en onder c, Wwft. Daarbij merkt DNB overigens op dat Sunro informatie over haar cliënten niet centraal of volledig bewaart. Daarmee leeft Sunro ook de in artikel 33, eerste lid, Wwft opgenomen verplichtingen niet na.

Datum
26 maart 2020

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Ter illustratie wordt gewezen op de volgende twee cliëntdossiers.

[VERTROUWELIJK]

[VERTROUWELIJK] is een Nederlandse stichting die volgens het uittreksel van de Kamer van Koophandel zich bezig houdt met steun aan minderbedeelden (natuurlijke personen) en betrokken is bij de bouw van scholen en gebedsruimtes. Volgens online-informatie wordt hulp geboden aan uiteenlopende projecten in Noord-Afrika, Malawi en de Filipijnen (regio Mindanao).

Uit het transactieoverzicht blijkt dat transacties zijn verricht naar persoon 'H' in de Filipijnen. Uit het transactieoverzicht blijkt verder dat sinds 23 juni 2015 een bedrag van EUR 37.646,00 is verstuurd naar deze persoon. Hoewel uit de in het cliëntdossier gevoegde kopieën van het CRM-systeem van 8 februari 2018 blijkt dat aan Sunro-medewerkers (vier keer) is verzocht aanvullende informatie op te vragen over "the reason for sending & relationship", is in het cliëntdossier in het geheel geen informatie over het doel en de aard van de relatie opgenomen.

[VERTROUWELIJK]

De heer [VERTROUWELIJK] verricht sinds 13 december 2008 via Sunro transacties naar de Filipijnen (totaal EUR 96.339,70; in 2017: EUR 18.397,- verdeeld over 65 transacties). Het gaat hierbij om relatief kleine bedragen aan verschillende begunstigden (17). Uit het cliëntdossier blijkt dat vóór februari 2018 geen onderzoek is verricht naar deze cliënt. Zo ontbreekt informatie over het doel van de geldtransfers en de beoogde aard van de zakelijke relatie.

2.4. Post-event transactiemonitoring en voortdurende controle op de zakelijke relatie en de tijdens de duur van deze relatie verrichte transacties (artikel 3, eerste en tweede lid, aanhef en onder d, van de Wwft)

DNB heeft in haar definitieve bevindingenbrief van 17 september 2018 vastgesteld dat Sunro niet voldoet aan het vereiste van voortdurende controle op de verrichte transacties, zoals bedoeld in artikel 3, tweede lid, aanhef en onder d, van de Wwft.

2.4.1 Post-event transactiemonitoring

DNB heeft tijdens het onderzoek ter plaatste geconstateerd dat Sunro niet beschikt over een (geautomatiseerd) transactiemonitoringssysteem met een onderbouwde en toereikende set aan business rules (detectieregels met scenario's en grenswaarden) om ongebruikelijke transacties te detecteren. Tijdens het onderzoek heeft DNB op basis van interviews met de medewerkers⁶ van Sunro en de ontvangen Excel-bestanden vastgesteld dat Sunro een maandelijkse controle uitvoert op 'smurfing'. Dit geldt alleen voor individuele transacties met een bedrag tussen EUR 1.700,- en EUR 2.000,- en transacties van de tien cliënten die de meeste transacties hebben verricht die maand. DNB stelt vast dat dit een te beperkte set aan business rules is. Hierdoor loopt Sunro een hoog risico betrokken te raken bij witwassen en/of

⁶ Zie p. 36, 49 en 54-54 van het gespreksverslag.

terrorismedinanciering. De detectie van een aanzienlijk aantal ongebruikelijke transacties blijft hierdoor buiten beschouwing, terwijl, gegeven het feit dat veel transacties de Filipijnen als doel hebben, een verhoogde kans is dat Sunro betrokken wordt bij witwassen en/of terrorismedinanciering. Daarnaast heeft Sunro er vanaf gezien om een bijzondere monitoring te treffen voor girale transacties die EUR 2.000,- of meer bedragen.⁷ Gevolg hiervan is dat Sunro ten onrechte (veel) ongebruikelijke transacties niet meldt bij de FIU.

Datum

26 maart 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

2.4.2 Vaststellen risicoprofiel/transactiepatroon en voortdurende controle

In alle 15 onderzochte cliëntdossiers ontbrak een vooraf opgesteld risicoprofiel en verwacht transactiepatroon per cliënt waardoor Sunro gedurende de duur van de relatie niet in voldoende mate kan toetsen of de door de cliënt uitgevoerde transacties overeenkomstig een specifiek voor de betreffende cliënt geldende transactiepatroon zijn verricht. Tijdens het onderzoek heeft DNB geconstateerd dat medewerkers van Sunro op basis van het CRM-systeem een te verrichten transactie kunnen vergelijken met de transactiehistorie van de klant. DNB heeft vastgesteld dat in de cliëntdossiers een vastlegging ontbrak van deze beoordeling of vergelijking.

Door deze wijze van 'voortdurende controle' (vergelijken met transactiehistorie van de klant) bestaat bovendien naar het oordeel van DNB het gevaar dat als de cliënt direct, zonder enig referentiekader, op een rekening onoorbare transacties verricht, de medewerkers van Sunro dit soort transacties als 'gebruikelijk' voor de cliënt zien en zij aldus onvoldoende in staat worden gesteld om - aan de hand van het vooraf opgesteld risicoprofiel en het verwachte transactiepatroon - alle ongebruikelijke transacties te detecteren. Het ontbreken van een vooraf opgesteld transactieprofiel per cliënt heeft met andere woorden tot gevolg dat Sunro gedurende de duur van de zakelijke relatie niet kan toetsen of de door de cliënt uitgevoerde transacties overeenkomstig dit specifiek voor de betreffende cliënt opgestelde verwachte transactieprofiel zijn verricht. Derhalve kan Sunro op deze manier geen adequate voortdurende controle uitoefenen op de zakelijke relatie en de tijdens de duur van deze relatie verrichte transacties.

Ter illustratie wordt gewezen op het volgende cliëntdossier.

[VERTROUWELIJK]

Mevrouw [VERTROUWELIJK] heeft 82 transfers verricht met een totaalbedrag van EUR 31.726,- in 2017 (max EUR 1.100 per transactie).

In het cliëntdossier ontbreekt een vooraf opgesteld transactieprofiel en verwacht transactiepatroon. Verder ontbreekt een analyse dat de reeds verrichte transacties passen binnen een vooraf opgesteld verwacht transactiepatroon. Dat een dergelijke analyse noodzakelijk is, blijkt uit de later opgevraagde (aanvullende) informatie waaruit volgt dat deze cliënt maandelijks kan beschikken over netto EUR 3.870,-. Verder blijkt niet uit het cliëntdossier dat Sunro via haar 'business rules' de transacties van deze cliënt heeft gemonitord op 'smurfing'.

2.4.3 Conclusie

DNB stelt vast dat Sunro niet beschikt over een adequaat transactiemonitoringsysteem met effectieve business rules om ongebruikelijke

⁷ Zie voor een concreet voorbeeld het cliëntdossier [VERTROUWELIJK].

transacties te detecteren. Verder stelt DNB op basis van de onderzochte cliëntdossiers vast dat Sunro nalaat een adequate voortdurende controle uit te oefenen op de zakelijke relatie en de tijdens de duur van deze relatie verrichte transacties, teneinde te verzekeren dat de transacties overeenkomen met de kennis die Sunro heeft over de cliënt en diens transactieprofiel. DNB is derhalve van oordeel dat Sunro artikel 3, eerste en tweede lid, aanhef en onder d, Wwft overtreedt.

Datum

26 maart 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

[VERTROUWELIJK]

3. OVERTREDINGEN DOOR SUNRO

Sunro beschikt op grond van artikel 2:3b, eerste lid, van de Wft over een vergunning voor het uitoefenen van het bedrijf van betaaldienstverlener en wordt tevens aangemerkt als een andere financiële onderneming op grond van artikel 1a, derde lid, aanhef en onder b, van de Wwft. [VERTROUWELIJK] Sunro beschikt niet over een ontheffing op basis van één van deze wetten.

Op grond van het vorenstaande stelt DNB de volgende overtredingen vast:

- 1) Sunro heeft de scenario's die binnen haar dienstverlening zich kunnen voordoen en gerelateerd zijn aan het risico op terrorismefinanciering onvoldoende concreet en diepgaand uitgewerkt in de huidige SIRA. Vervolgens zijn zowel de bruto risicoanalyse van de scenario's als de netto risicoanalyse in het kader van de voorgestelde maatregelen om deze risico's te beheersen niet, althans onvoldoende, uitgewerkt.

DNB is van oordeel dat de SIRA van Sunro niet voldoet aan het bepaalde in artikel 3:10, eerste lid, van de Wft, gelezen in samenhang met artikel 10, eerste lid, Bpr, en artikel 2b, eerste tot en met derde lid, van de Wwft en dat Sunro daarmee deze bepalingen overtreedt;

- 2) Sunro beschikt op het gebied van cliëntenonderzoek, transactiemonitoring, het onverwijld melden van ongebruikelijke transacties [VERTROUWELIJK] niet over adequate procedures en maatregelen om de voor haar relevante integriteitsrisico's te beperken en effectief te beheersen alsmede naleving van de Wwft [VERTROUWELIJK] te waarborgen. Daarnaast zijn de opgenomen beheersmaatregelen in de SIRA niet geïmplementeerd in beleid en procedures. Daarnaast zijn bedrijfsonderdelen niet in kennis gesteld van het reeds bestaande beleid en de procedures en maatregelen.

DNB is van oordeel dat Sunro daarmee artikel 3:10, eerste lid, van de Wft, gelezen in samenhang met artikel 10, tweede en derde lid, van het Bpr en artikel 2c van de Wwft overtreedt.

- 3) Sunro beschikt niet over een effectieve en onafhankelijke compliancefunctie die controleert of de relevante wettelijke vereisten en interne beleidsregels op het gebied van cliëntenonderzoek, (post-event) transactiemonitoring en het onverwijld melden van ongebruikelijke transacties aan de FIU worden nageleefd.

Datum

26 maart 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

DNB is van oordeel dat Sunro niet voldoet aan artikel 3:17, eerste lid, van de Wft, gelezen in samenhang met artikel 10, vijfde en zesde lid, en artikel 21, eerste lid, van het Bpr en artikel 2d, tweede tot en met vierde lid, van de Wwft en dat Sunro daarmee deze bepalingen overtreedt.

- 4) Sunro heeft in 7 van de onderzochte dossiers niet vastgesteld wat het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie is. Evenmin legt Sunro deze gegevens vast.

DNB is van oordeel dat Sunro hierdoor artikel 3, eerste en tweede lid, aanhef en onder c, en artikel 33, eerste lid, van de Wwft overtreedt.

- 5) De (post-event) transactiemonitoring van Sunro voldoet niet aan artikel 3, eerste en tweede lid, aanhef en onder d, van de Wwft. DNB stelt dit vast op basis van de volgende bevindingen:

- o Sunro beschikt niet over een effectieve set aan business rules om ongebruikelijke transacties te detecteren. Daarnaast beschikt Sunro niet over specifieke procedures en werkprocessen om 'alerts' te genereren en dusdanig af te handelen dat ongebruikelijke transacties onverwijld worden gemeld aan de FIU.
- o Omdat in de 15 beoordeelde dossiers een vooraf goed onderzochte en vastgestelde transactieprofiel ontbreekt, stelt DNB vast dat Sunro nalaat een adequate voortdurende controle uit te oefenen op de zakelijke relatie en de tijdens de duur van deze relatie verrichte transacties, teneinde te verzekeren dat de transacties overeenkomen met de kennis die Sunro heeft over de cliënt en diens transactieprofiel.

DNB is van oordeel dat Sunro daarmee artikel 3, eerste en tweede lid, aanhef en onder d, van de Wwft overtreedt en dat tevens het risico bestaat dat Sunro niet voldoet aan artikel 16, eerste lid, van de Wwft;

[VERTROUWELIJK]

4. BELANGENAFWEGING

4.1 Factoren en betrokken belangen

DNB voert een vast beleid bij het uitoefenen van haar bevoegdheden tot het treffen van handhavingsmaatregelen. Dat beleid, neergelegd in het Handhavingsbeleid van de Autoriteit Financiële Markten en DNB, heeft als uitgangspunt dat overtredingen niet worden gedoogd en dat in beginsel handhavend wordt opgetreden zodra DNB

een of meerdere overtredingen heeft geconstateerd.

4.1.1 Ernst van de overtredingen

De verplichtingen uit de Wft, de Wwft [VERTROUWELIJK] het Bpr [VERTROUWELIJK] hebben als doel het witwassen en het financieren van terrorisme tegen te gaan. Deze wet- en regelgeving verplicht een instelling om bijzondere aandacht te besteden aan een SIRA en het verrichten van cliëntenonderzoek. Verder moet een instelling aandacht besteden aan (ongebruikelijke) transactiepatronen en aan transacties die naar hun aard een hoger risico op witwassen of financieren van terrorisme met zich brengen. De aanpak van witwassen en terrorismefinanciering is van groot belang voor een effectieve bestrijding van allerlei vormen van ernstige financieel-economische criminaliteit. Het versluieren van de criminele herkomst van opbrengsten van misdrijven stelt daders van deze misdrijven in staat om buiten het bereik van opsporingsinstanties te blijven en ongestoord van het vergaarde vermogen te genieten. Het is daarom cruciaal dat de kanalen waarlangs het witwas- en/of terrorismefinancieringsproces zich kan voltrekken, worden beschermd tegen misbruik voor criminele doeleinden.

Zoals toegelicht in paragrafen 2 en 3 heeft DNB in haar onderzoek vastgesteld dat de SIRA, beleid en procedures en maatregelen, post-event transactiemonitoring [VERTROUWELIJK] en bepaalde delen van het cliëntenonderzoek van Sunro niet voldoen aan de vereisten uit voormelde wet- en regelgeving. Deze vereisten hebben als doel het herkennen en beheersen van risico's die bepaalde cliënten of bepaalde soorten transacties met zich brengen. Het vormt dus een belangrijk onderdeel van de maatregelen om het financieren van terrorisme te voorkomen. Deze vereisten heeft Sunro stelselmatig niet nageleefd. Hierdoor heeft Sunro deze doelstellingen in gevaar gebracht en heeft zij een verhoogd risico gelopen om betrokken te raken bij terrorismefinanciering. DNB beschouwt dit daarom als ernstige overtredingen.

4.1.2 Verwijtbaarheid van Sunro

Van Sunro mag als professionele instelling worden verwacht dat zij op de hoogte is van de regels op dit gebied en de noodzaak tot naleving daarvan. Verder publiceert DNB sinds 2011 regelmatig over deze verplichtingen, onder meer in de Leidraad en andere documenten.⁸ [VERTROUWELIJK] Dat Sunro in het kader van haar systematische integriteitrisicoanalyse beheersmaatregelen opvoert die niet blijken te bestaan acht DNB evenzeer verwijtbaar. De wel bestaande beheersmaatregelen, als ook de implementatie en controle ervan, schieten in ernstige mate tekort.

4.2 Beoordeling zienswijze

DNB heeft Sunro in de gelegenheid gesteld tot het geven van een zienswijze op het voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom. Sunro heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt door op 19 december 2019 een schriftelijke zienswijze bij DNB in te dienen. In het hierna volgende wordt de zienswijze van Sunro weergegeven, alsmede de reactie van DNB daarop.

Zienswijze Sunro

Sunro betoogt in haar zienswijze dat DNB ten onrechte geen acht heeft geslagen op de maatregelen die zij heeft genomen na het onderzoek ter plaatse op 5 tot en met

⁸ Zie <https://www.toezicht.dnb.nl/4/6/50-204770.jsp>.

Datum

26 maart 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

8 maart 2018. In dit verband wijst Sunro erop dat zij de heer [VERTROUWELIJK] heeft aangesteld als RCO, dat zij een andere accountant heeft ingeschakeld en dat de vestiging in Den Haag en het agentschap in Eindhoven inmiddels zijn opgeheven. Verder wijst Sunro erop dat zij wijzigingen in haar bedrijfsorganisatie heeft doorgevoerd door een nieuwe IT-dienstverlener aan te stellen, trainingsbijeenkomsten te organiseren voor het personeel en een nieuw softwaresysteem aan te schaffen voor klantacceptatie en transactiemonitoring. Hoewel het laatste enige vertraging heeft opgelopen, is dat systeem thans geïmplementeerd en werkend. Hierbij verwijst Sunro naar screenshots van een aantal reviewdossiers. Ook stelt Sunro dat zij verschillende aanpassingen heeft doorgevoerd om een zogenoemde PSD2-vergunning van DNB te kunnen krijgen. Het voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom geeft er volgens Sunro ten onrechte geen blijk van dat DNB zich van al deze maatregelen bewust is geweest en bij de afweging heeft betrokken. Volgens Sunro heeft zij bij brief van 7 oktober 2019 ook reeds op deze maatregelen gewezen. Voor zover DNB deze informatie onvoldoende vond, had zij, aldus Sunro, om een nadere toelichting moeten vragen.

Datum

26 maart 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Voorts betoogt Sunro dat DNB ten onrechte heeft nagelaten om bij haar te informeren over de laatste stand van zaken omtrent de herstelmaatregelen. Volgens Sunro is het voornemen gebaseerd op informatie die DNB heeft verkregen tijdens het onderzoek ter plaatse, terwijl de bedrijfsvoering nadien aanzienlijk is verbeterd. Voor zover DNB de overtredingen ernstig vond, had zij direct een last onder dwangsom moeten opleggen en niet meer dan 1,5 jaar na het onderzoek ter plaatse, aldus Sunro. Sunro begrijpt niet waarom DNB pas meer dan vijf maanden na het normoverdragend gesprek met dit voornemen komt. Sunro betoogt voorts dat DNB vooringenomen heeft gehandeld door geen rekening te houden met de herstelmaatregelen die zijn genomen. Nu zij voldoende herstelmaatregelen heeft genomen, bestaat er volgens Sunro geen grond om een last onder dwangsom op te leggen.

Sunro wijst er ten slotte op dat zij nog geen terugkoppeling heeft ontvangen op haar commentaar op de gespreksverslagen. Volgens Sunro doet DNB daarmee ten onrechte voorkomen dat de definitieve bevindingen bij brief van 17 september 2018 zijn vast komen te staan.

Reactie DNB

Herstelmaatregelen

Anders dan Sunro stelt, heeft DNB wel degelijk kennis genomen van de informatie die Sunro gedurende de totstandkoming van dit besluit heeft aangeleverd en die ziet op de maatregelen die Sunro tussentijds heeft genomen. Op basis van de tot op heden verstrekte informatie, inclusief de bijlagen bij de zienswijze, heeft DNB echter niet kunnen vaststellen dat het beleid dat Sunro voert en de huidige inrichting van de bedrijfsvoering zodanig is dat Sunro thans wel voldoet aan de vereisten die voortvloeien uit de artikelen 3:10, eerste lid, en 3:17, eerste lid, van de Wft, gelezen in samenhang met de artikelen 10 en 21 van het Bpr, en de artikelen 2b tot en met 2d, 3 en 33 van de Wwft [VERTROUWELIJK].

Zo heeft DNB tot op heden geen beleidsstukken en (deskundige) rapportages van Sunro ontvangen op basis waarvan DNB kan vaststellen dat het beleid en de inrichting van de bedrijfsvoering structureel is verbeterd, met in achtneming van de definitieve bevindingen van DNB van 17 september 2018 over transactiemonitoring, training, de vastlegging van cliëntdossiers, de gebruikte informatiesystemen en de

alert handeling procedures. Verder wijzen de bij de zienswijze gevoegde stukken weliswaar op een verbetering in de vastlegging van het onderzoek door de RCO, maar deze stukken zijn niet toereikend om een positief oordeel te kunnen geven over een volledige en consistente toepassing door de RCO.

Datum

26 maart 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Daarnaast bieden de verstrekte screenshots van een aantal reviewdossiers geen inzicht in de verbeteringen van de overige hiervoor vermelde bevindingen van DNB, bijvoorbeeld omtrent de transactiemonitoring, de vaststelling van risicoprofielen, training, vastlegging van cliëntinformatie en cliëntenonderzoek, een toereikende set aan businessrules [VERTROUWELIJK]. Verder heeft DNB vastgesteld dat de door Sunro verstrekte informatie op de volgende punten niet toereikend is:

- (1) de verstrekte reviewdocumenten verschillen van opmaak en er zijn verschillende informatievelen, wat niet duidt op een consistente toepassing;
- (2) overwegingen om transactiealerts niet te melden ontbreken;
- (3) overwegingen over eerder uitgevoerde cliëntenonderzoek en FIU-meldingen worden niet betrokken bij de review;
- (4) ten aanzien van het dossier [VERTROUWELIJK] merkt DNB op dat zij deze heeft beoordeeld naar de destijds uit het dossier naar voren komende feiten en omstandigheden. Dat Sunro nu aanvullend onderzoek heeft gedaan, doet op zichzelf geen afbreuk aan de bevindingen over dit dossier. Daarbij komt dat dit dossier nog steeds niet getuigt van een toereikend onderzoek, omdat het doel van de transacties enkel steunt op de verklaring van de verzender zelf. Bijvoorbeeld ziekenhuisrekeningen of andere documenten die deze verklaring ondersteunen zijn niet verstrekt. Los van dit dossier heeft DNB ten aanzien van zes andere dossiers eveneens vastgesteld dat Sunro onvoldoende informatie heeft verzameld om de cliënt op juiste gronden te kunnen blijven accepteren en voldoende zicht te hebben op het gebruik van de dienstverlening. Daarom kan DNB op dit moment niet vaststellen dat Sunro artikel 3, eerste en tweede lid, aanhef en onder c, en artikel 33, eerste lid, Wwft niet langer overtreedt.

Voor zover Sunro er in de zienswijze op heeft gewezen dat de vestiging in Den Haag en het agentschap in Eindhoven inmiddels zijn opgeheven (waarover zij DNB al eerder heeft geïnformeerd), wijst DNB erop dat zij deze nevenlocaties niet uitdrukkelijk heeft betrokken in het onderzoek. Dat deze locaties inmiddels zijn opgeheven, doet daarmee geen afbreuk aan de bevindingen die betrekking hebben op de (nog bestaande) bedrijfsactiviteiten van Sunro (vanuit Amsterdam).

Gelet op het voorgaande kan DNB op basis van de informatie die Sunro heeft verstrekt niet vaststellen of en, zo ja, in hoeverre de doorgevoerde herstelmaatregelen van Sunro toereikend zijn. DNB kan met andere woorden op basis van deze informatie niet vaststellen of Sunro de hiervoor in paragraaf 3 vermelde overtredingen niet langer begaat.

Duur van de procedure

Voor zover Sunro wijst op de lange duur van de procedure, wijst DNB op het volgende.

In reactie op de voorlopige bevindingen van DNB van 19 juni 2018 heeft Sunro op 18 juli 2018 een plan van aanpak aan DNB doen toekomen. Het plan van aanpak was echter onvolledig. Zo miste DNB in het plan van aanpak een beschrijving van wat Sunro met de afzonderlijke actiepunten (onboarding, TM, data-integriteit, FIU-meldingen, awareness en training) als eindresultaat voor ogen had. Dat inzicht heeft Sunro nog immer niet verstrekt. Bovendien diende Sunro het plan van aanpak nog in overeenstemming te brengen met het voornemen van Sunro van eind 2018

om transactiemonitoring uit te voeren met behulp van een systeem van een gespecialiseerde software vendor. Tijdens het gesprek op 31 oktober 2018 heeft DNB met Sunro afgesproken dat Sunro op 30 november 2018 een geactualiseerd plan van aanpak zou overleggen. Sunro heeft dat echter niet gedaan, ondanks twee herhaalde verzoeken van DNB op 5 en 20 december 2018. Uit de uiteindelijk door Sunro op 8 februari 2019 toegestuurde e-mail met bijlagen bleek voorts dat niet één van de geconstateerde overtredingen was beëindigd. De zorgen van DNB over het herstel van de overtredingen bij Sunro waren medio februari 2019 nog steeds niet weggenomen, nu ook de laatste termijnen genoemd in het oorspronkelijke plan van aanpak zijn verstreken, zonder nader bericht aan DNB.

Datum

26 maart 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Uit het voorgaande blijkt dat Sunro haar afspraak om een toereikend plan van aanpak aan DNB te verstrekken, niet is nagekomen terwijl zij verschillende malen hiertoe in de gelegenheid heeft gesteld. Dat de procedure tot aan het onderhavige besluit enige tijd heeft geduurd, is dan ook met name het gevolg van het niet verstrekken van de benodigde informatie door Sunro. Uit voormelde gang van zaken blijkt voorts niet dat DNB vooringenomen heeft gehandeld. DNB heeft alle door Sunro aangeleverde informatie bij de besluitvorming - en de hierin vervatte belangenafweging - betrokken en haar voldoende de gelegenheid gegeven om stappen te zetten om de vastgestelde overtredingen te beëindigen. Nu Sunro hiertoe onvoldoende inspanningen heeft geleverd en deze overtredingen nog steeds voortduren, acht DNB het, gelet op voormeld Handhavingsbeleid, gepast om een last onder dwangsom aan Sunro op te leggen teneinde deze overtredingen alsnog te beëindigen.

Gespreksverslagen

In reactie op het verwijt van Sunro dat zij geen terugkoppeling heeft ontvangen op haar commentaar op de gespreksverslagen, wijst DNB op de brief van Sunro van 18 juli 2018, zoals door DNB ontvangen op 7 augustus 2018. Hierin heeft Sunro, voor zover hier relevant, het volgende opgemerkt:

“Het Onderzoek bestond voor een belangrijk deel uit gesprekken met medewerkers van Sunro. De feiten en bevindingen van DNB naar aanleiding van het Onderzoek zijn zodoende voor een zeer belangrijk deel gebaseerd op deze gesprekken. Naar aanleiding hiervan is Sunro verbaasd over de kwaliteit van de verslagen van deze gesprekken.

Gelet op het aantal opmerkingen op het verslag van de bijeenkomst bij de start van het onderzoek (zie bijlage I) kan Sunro zich niet aan de indruk onttrekken dat deze verslagen niet met de vereiste zorg zijn opgesteld. Indien deze verslagen kritisch zouden zijn nagelezen door de opsteller of een andere betrokken DNB medewerker zouden veel opmerkingen achterwege zijn gebleven en had de beoordeling van deze verslagen een stuk minder tijd gekost.

Bijgevoegd treft u in Bijlage 3 de reactie op het verslag van de start van het onderzoek. De reactie op de overige verslagen worden nagezonden, tenzij u op grond van het bijgevoegde commentaar op het eerste verslag aangeeft de overige verslagen aan te zullen passen en daarna nieuwe versies hiervan te zullen sturen. (onderstreping DNB)”

DNB wijst er allereerst op dat Sunro de gespreksverslagen reeds op 23 maart 2018 van DNB heeft ontvangen en destijds geen aanleiding heeft gezien om hierop te reageren. Eerst op 18 juli 2018 - drie maanden daarna - heeft Sunro gereageerd op

de gespreksverslagen. Daarbij heeft Sunro echter alleen gereageerd op het verslag van de start van het onderzoek. Hoewel door Sunro aangekondigd (zie het hiervoor onderstreepte gedeelte), heeft Sunro vervolgens geen reactie gestuurd op de overige verslagen. Ook heeft Sunro in haar reactie niet duidelijk gemaakt op welke wijze een mogelijk (volgens haar) onjuiste verslaglegging in haar visie kan raken aan de bevindingen en conclusies van het onderzoek van DNB. Dat laatste is relevant voor de vaststelling van de overtredingen en - in het vervolg hiervan - opleggen van een last onder dwangsom. Dit verband heeft Sunro niet gelegd, zodat niet kan worden gesteld dat DNB van onjuiste feiten of omstandigheden is uitgegaan. Daarmee raakt deze reactie van Sunro niet aan het opleggen van de onderhavige last onder dwangsom. Gelet op het voorgaande bestond er geen enkele aanleiding voor DNB om de gespreksverslagen aan te passen.

Datum

26 maart 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Conclusie

DNB ziet, gelet op al het voorgaande, in de zienswijze van Sunro geen aanleiding om af te zien van de oplegging van de last onder dwangsom. Sunro heeft er geen blijk van gegeven dat de reeds in 2018 geconstateerde overtredingen zijn beëindigd en dat zij hiertoe voldoende in het werk heeft gesteld. Gezien de ernst van de overtredingen die Sunro volledig zijn te verwijten, zoals hiervoor uiteengezet, acht DNB het passend en geboden om de onderhavige last onder dwangsom op te leggen.

4.3 LAST ONDER DWANGSOM

DNB zal aan Sunro een last onder dwangsom opleggen op grond van artikel 1:79, eerste lid, aanhef en onder a, gelezen in samenhang met bijlage 2, van de Wft, artikel 29, aanhef en onder a, van de Wwft [VERTROUWELIJK] om voormelde overtredingen te doen beëindigen.

DNB is van mening dat een begunstigingstermijn van zes maanden een redelijke termijn is waarbinnen het voor Sunro mogelijk moet zijn om aan onderstaande lastonderdelen te voldoen. DNB stelt derhalve een begunstigingstermijn vast die eindigt op **1 oktober 2020**. Deze termijn vangt aan op de dag na dagtekening van de beschikking. Indien Sunro niet voldoet aan de last onder dwangsom na het verstrijken van deze termijn zal zij een dwangsom verbeuren van éénmalig EUR 50.000,-.

De last onder dwangsom bestaat uit de volgende lastonderdelen:

Datum

26 maart 2020

I. Integriteitsrisicoanalyse; beleid, procedures en maatregelen

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

1. Sunro draagt **uiterlijk 1 oktober 2020** zorg voor:
 - a) een geactualiseerde analyse van haar integriteitsrisico's, en,
 - b) de verstrekking van de vastlegging van deze analyse aan DNB.

DNB verwacht dat Sunro overeenkomstig artikel 3:10, eerste lid, van de Wft, gelezen in samenhang met artikel 10, eerste lid, van het Bpr, en artikel 2b, eerste tot en met derde lid, van de Wwft in deze geactualiseerde integriteitsrisicoanalyse in ieder geval op basis van haar cliënten, producten en diensten de voor haar relevante inherente integriteitsrisico's gerelateerd aan witwassen en terrorismefinanciering inventariseert en analyseert, (ii) deze risico's vertaalt naar voor Sunro specifieke en concrete scenario's, (iii) een bruto/netto risicoanalyse maakt op basis van deze scenario's en (iv) maatregelen uitwerkt om deze inherente integriteitsrisico's te beheersen.

2. Nadat lastonderdeel 1 is afgerond:
 - a) past Sunro **uiterlijk 1 oktober 2020** haar beleid, procedures en maatregelen aan zodat deze aansluiten op de nieuw opgezette integriteitsrisicoanalyse.
 - b) verstrekt Sunro **uiterlijk 1 oktober 2020** het aangepaste beleid en de bijbehorende procedures en maatregelen aan DNB.

Sunro zorgt er overeenkomstig artikel 3:10, eerste lid, van de Wft, gelezen in samenhang met artikel 10, tweede en derde lid, van het Bpr, en artikel 2c van de Wwft voor dat haar beleid, procedures en maatregelen voldoen aan de wettelijke vereisten van de Wwft [VERTROUWELIJK], waaronder: (i) (verscherpt) cliëntenonderzoek, (ii) transactiemonitoring, (iii) onverwijld melden van ongebruikelijke transacties [VERTROUWELIJK]. Sunro dient bij de verstrekking van het aangepaste beleid per document aan te geven wat is toegevoegd en/of aangepast ten aanzien van de versie(s) die DNB ontving in verband met het onderzoek in maart 2018.

II. Cliëntenonderzoek

3. Sunro waarborgt **uiterlijk 1 oktober 2020** dat haar cliëntenonderzoek voldoet aan de vereisten uit de Wwft. Na aanpassing conform lastonderdeel 2 draagt Sunro er zorg voor dat:
 - a) ten aanzien van *alle nieuwe en bestaande cliënten* het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie wordt vastgesteld.

DNB verwacht dat Sunro met inachtneming van artikel 3, tweede lid, aanhef en onder c, van de Wwft - zeker bij de op de Filipijnen gevestigde of woonachtige cliënten - voldoende diepgaand de reden onderzoekt waarom de cliënt in Nederland bij Sunro money transfers verricht. Ook

legt Sunro de documenten en gegevens die hiervoor gebruikt zijn op opvraagbare wijze vast, zoals artikel 33, eerste lid, van de Wwft vereist.

- b) een voortdurende controle wordt uitgevoerd op *alle nieuwe en bestaande cliënten*.

DNB verwacht dat Sunro - rekening houdend met risicoprofiel van de cliënt en conform de in haar beleid en procedures voorgeschreven termijn - een periodieke review uitvoert met inachtneming van artikel 3, tweede lid, aanhef en onder d, van de Wwft. De uitkomst daarvan legt Sunro op opvraagbare wijze vast, zoals artikel 33, eerste lid, van de Wwft vereist.

Datum

26 maart 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

III. Post-event transactiemonitoring

4. Sunro waarborgt **uiterlijk 1 oktober 2020** dat haar post-event transactiemonitoring voldoet aan de vereisten uit de Wwft. Na aanpassing conform lastonderdeel 2 draagt Sunro er zorg voor dat:
- a) voor *alle nieuwe en bestaande cliënten* een verwacht transactiepatroon (risicoprofiel en verwacht transactiepatroon) wordt opgesteld en dat zij dit vastlegt overeenkomstig artikel 3, eerste en tweede lid, aanhef en onder c en d, van de Wwft.
 - b) zij - vanaf het moment dat het verwachte transactiepatroon is vastgelegd - voortdurend controleert of de transacties passen binnen het verwachte transactiepatroon van de cliënt om daarmee te verzekeren dat de transacties overeenkomen met de kennis die Sunro heeft van de cliënt en diens risicoprofiel, met zo nodig een onderzoek naar de bron van de middelen.
 - c) zij beschikt over een adequaat systeem en proces waarmee effectief ongebruikelijke transacties worden gedetecteerd, onderzocht en afgehandeld, zodat Sunro voldoet aan artikel 3, eerste en tweede lid, aanhef en onder d, van de Wwft en daardoor in staat is ongebruikelijke transacties onverwijld te melden aan de FIU conform artikel 16, eerste lid, van de Wwft.
 - d) haar compliancefunctie overeenkomstig artikel 3:17, eerste lid, van de Wft en artikel 10, vijfde en zesde lid, en artikel 21, eerste lid, van het Bpr en artikel 2d, tweede tot en met vierde lid, van de Wwft heeft gecontroleerd of de wettelijke vereisten en interne beleidsregels met betrekking tot het cliëntenonderzoek en (post-event) transactiemonitoring worden nageleefd en daarover heeft gerapporteerd aan het bestuur van Sunro. DNB verwacht dat Sunro hierbij geconstateerde eventuele tekortkomingen oplost.

[VERTROUWELIJK]

5. SLOTSOM

Tegen het besluit tot het opleggen van de last onder dwangsom kan door iedere belanghebbende binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit bezwaar worden gemaakt. U kunt uw bezwaar elektronisch indienen via: www.dnb.nl/bezwaarmaken. U kunt uw bezwaarschrift ook per post indienen bij:

De Nederlandsche Bank N.V.
T.a.v. Divisie Juridische Zaken, Afdeling Toezicht & Wetgeving
Postbus 98
1000 AB AMSTERDAM

Verder wijzen wij u erop dat DNB u door middel van een invorderingsbeschikking zal informeren over eventuele verbeurde dwangsommen. In deze invorderingsbeschikking zal een betalingstermijn van zes weken staan. Indien u niet binnen deze termijn betaalt, zal DNB vanaf de eerste dag na het verstrijken van de betalingstermijn over het openstaande bedrag wettelijke rente in rekening brengen.

Het besluit tot het opleggen van een last onder dwangsom dient in beginsel openbaar te worden gemaakt op grond van artikel 1:97 van de Wft zodra dat onherroepelijk is. In afwijking hiervan dient het besluit zo spoedig mogelijk openbaar te worden gemaakt wanneer een dwangsom is verbeurd. Dat betekent dat DNB een besluit tot het opleggen van een last onder dwangsom dat onherroepelijk is geworden in beginsel ook openbaar dient te maken, als binnen de in het besluit genoemde begunstigingstermijn aan de last is voldaan. Over een eventuele openbaarmaking wordt u op een later moment afzonderlijk geïnformeerd.

Hoogachtend,

[VERTROUWELIJK]
Directeur

Datum

26 maart 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Bijlage Wettelijk kader en Leidraad DNB

Datum

26 maart 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

1. Wettelijk kader

1.1 Wft

Ingevolge artikel 1:79, aanhef en onder, kan de toezichthouder een last onder dwangsom opleggen ter zake van een overtreding van voorschriften, gesteld ingevolge de in de bijlage bij dit artikel genoemde artikelen.

Ingevolge de Bijlage bij artikel 1:79 Wet op het financieel toezicht gaat het hier om overtreding van voorschriften, gesteld bij of krachtens de artikelen 3:10, eerste lid, en 3:17, eerste lid.

Ingevolge artikel 3:10, eerste lid, voert een afwikkelonderneming, betaalinstantie, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, entiteit voor risico-acceptatie, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar of wisselinstantie met zetel in Nederland een adequaat beleid dat een integere uitoefening van haar onderscheidenlijk zijn bedrijf waarborgt. Hieronder wordt verstaan dat:

- a. belangenverstrengeling wordt tegengegaan;
- b. wordt tegengegaan dat de financiële onderneming of haar werknemers strafbare feiten of andere wetsovertredingen begaan die het vertrouwen in de financiële onderneming of in de financiële markten kunnen schaden;
- c. wordt tegengegaan dat wegens haar cliënten het vertrouwen in de financiële onderneming of in de financiële markten kan worden geschaad; en
- d. wordt tegengegaan dat andere handelingen door de financiële onderneming of haar werknemers worden verricht die op een dusdanige wijze ingaan tegen hetgeen volgens het ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt, dat hierdoor het vertrouwen in de financiële onderneming of in de financiële markten ernstig kan worden geschaad.

Ingevolge artikel 3:17, eerste lid, richt een afwikkelonderneming, betaalinstantie, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, entiteit voor risico-acceptatie, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar of wisselinstantie met zetel in Nederland de bedrijfsvoering zodanig in dat deze een beheerste en integere uitoefening van haar onderscheidenlijk zijn bedrijf waarborgt.

1.2 Wwft

Ingevolge artikel 2b, eerste lid, neemt een instantie maatregelen om haar risico's op witwassen en financieren van terrorisme vast te stellen en te beoordelen, waarbij de maatregelen in verhouding staan tot de aard en de omvang van de instelling.

Ingevolge het tweede lid houdt de instantie bij het vaststellen en beoordelen van de risico's, bedoeld in het eerste lid, in ieder geval rekening met de risicofactoren die verband houden met het type cliënt, product, dienst, transactie en leveringskanaal en met landen of geografische gebieden.

Ingevolge het derde lid legt een instantie de resultaten van het vaststellen en beoordelen van haar risico's vast, houdt deze actueel en verstrekt deze resultaten

desgevraagd aan de toezichhoudende autoriteit.

Datum

26 maart 2020

Ingevolge artikel 2c, eerste lid, beschikt een instelling over gedragslijnen, procedures en maatregelen om de risico's op witwassen en financieren van terrorisme en de risico's die zijn geïdentificeerd in de meest recente versies van de supranationale risicobeoordeling en de nationale risicobeoordeling te beperken en effectief te beheersen.

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Ingevolge het tweede lid zijn de gedragslijnen, procedures en maatregelen, bedoeld in het eerste lid, evenredig aan de aard en de omvang van de instelling en hebben ten minste betrekking op de naleving van de bepalingen in hoofdstuk 1, paragraaf 1.2, 1.3, hoofdstuk 2, hoofdstuk 3, paragraaf 3.2 en hoofdstuk 5.

Ingevolge het derde lid behoeven de gedragslijnen, procedures en maatregelen de goedkeuring van de personen die het dagelijks beleid van een instelling bepalen.

Ingevolge het vierde lid draagt een instelling zorg voor een systematische toetsing van de gedragslijnen, procedures en maatregelen en draagt waar nodig zorg voor een bijstelling hiervan.

Ingevolge artikel 2d, tweede lid, beschikt een instelling voor zover passend bij de aard en omvang van de instelling, over een onafhankelijke en effectieve compliancefunctie.

Ingevolge het derde lid is de compliancefunctie gericht op het controleren van de naleving van wettelijke regels en interne regels die de instelling zelf heeft opgesteld en omvat onder meer de taak die strekt tot het verstrekken van de gegevens, bedoeld in artikel 16, aan de Financiële inlichtingen eenheid.

Ingevolge het vierde lid draagt een instelling, indien van toepassing en voor zover passend bij de aard en de omvang van de instelling, er zorg voor dat op onafhankelijke wijze een auditfunctie wordt uitgeoefend ten aanzien van haar werkzaamheden. De auditfunctie controleert de naleving door een instelling van de bij of krachtens deze wet gestelde regels en de uitoefening van de compliancefunctie.

Ingevolge artikel 3, eerste lid, dient een instelling cliëntenonderzoek te verrichten ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme.

Ingevolge artikel 3, tweede lid, aanhef en onder c, stelt het cliëntenonderzoek de instelling in staat om het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie vast te stellen.

Ingevolge artikel 3, tweede lid, aanhef en onder d, stelt het cliëntenonderzoek de instelling in staat om een voortdurende controle op de zakelijke relatie en de tijdens de duur van deze relatie verrichte transacties uit te oefenen, teneinde te verzekeren dat deze overeenkomen met de kennis die de instelling heeft van de cliënt en diens risicoprofiel, met zo nodig een onderzoek naar de bron van de middelen die bij de zakelijke relatie of de transactie gebruikt worden.

Ingevolge artikel 15, eerste lid, worden bij algemene maatregel van bestuur, zo nodig, per daarbij te onderscheiden categorieën transacties, indicatoren vastgesteld aan de hand waarvan wordt beoordeeld of een transactie wordt aangemerkt als een ongebruikelijke transactie.

Datum
26 maart 2020

Ingevolge artikel 16, eerste lid, meldt een instelling een verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transactie onverwijld nadat het ongebruikelijke karakter van de transactie bekend is geworden, aan de Financiële inlichtingen eenheid.

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Ingevolge artikel 29, aanhef en onder a, kan de toezichthoudende autoriteit een last onder dwangsom opleggen ter zake van overtreding van de bij of krachtens de artikelen 1e, 2, 2a, 2b, 2c, 2d, 2e, eerste en tweede lid, 2f, eerste, tweede en vierde lid, 3, eerste tot en met negende en elfde lid, 3a, eerste en tweede lid, 4, eerste lid, tweede lid, tweede volzin, en derde lid, 5, eerste, derde en vijfde lid, 6, 7, tweede lid, 8, 9, 10, tweede lid, 11, 16, 17, tweede lid, 20a, 20b, 23, eerste, tweede en vierde lid, 23a, 33, 34, 35, 35a en 38 van deze wet gestelde regels.

Ingevolge artikel 33, eerste lid, legt een instelling die op grond van deze wet cliëntenonderzoek heeft verricht, of bij wie een cliënt is geïntroduceerd conform de procedure van artikel 5, op opvraagbare wijze de documenten en gegevens vast die zijn gebruikt voor de naleving van het bepaalde in artikel 3, tweede tot en met vierde lid, artikel 3a, eerste lid, artikel 6, eerste en tweede lid, artikel 7, tweede lid, en artikel 8, derde tot en met zesde en achtste lid.

[VERTROUWELIJK]

1.5 Bpr

Ingevolge artikel 10, eerste lid, draagt een betaalinstelling, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, entiteit voor risico-acceptatie, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 3:10, eerste lid, 3:11, 3:12, 3:12a, 3:13 of 3:14 van de wet zorg voor een systematische analyse van integriteitsrisico's.

Ingevolge het tweede lid draagt een financiële onderneming, onderscheidenlijk het bijkantoor, er zorg voor dat het beleid, bedoeld in artikel 3:10, eerste lid, van de wet zijn neerslag vindt in procedures en maatregelen.

Ingevolge het derde lid stelt de financiële onderneming, onderscheidenlijk het bijkantoor, alle relevante bedrijfsonderdelen in kennis van het beleid en de procedures en maatregelen.

Ingevolge het vijfde lid draagt de financiële onderneming, onderscheidenlijk het bijkantoor, zorg voor onafhankelijk toezicht op de uitvoering van het beleid en de procedures en maatregelen met betrekking tot de integere uitoefening van het bedrijf en beschikt over procedures die erin voorzien dat gesignaleerde tekortkomingen of gebreken worden gerapporteerd aan de personen belast met de taak, bedoeld in artikel 21.

Ingevolge het zesde lid beschikt de financiële onderneming, onderscheidenlijk het bijkantoor, over procedures die erin voorzien dat gesignaleerde tekortkomingen of gebreken met betrekking tot de integere uitoefening van het bedrijf onder toezicht

van de personen belast met de taak, bedoeld in artikel 21, tot een gepaste bijstelling leiden.

Ingevolge artikel 21, eerste lid, beschikt een betaalinstelling, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar met beperkte risico-omvang, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 17 over een organisatieonderdeel dat op onafhankelijke en effectieve wijze een compliancefunctie uitoefent. Het organisatieonderdeel heeft als taak het controleren van de naleving van wettelijke regels en van interne regels die de financiële onderneming of bijkantoor zelf heeft opgesteld.

Datum

26 maart 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

1.6 Uitvoeringsbesluit Wwft⁹

Ter uitvoering van artikel 15, eerste lid, Wwft is het Uitvoeringsbesluit Wwft vastgesteld. In artikel 4 van dit besluit, en de hierbij behorende bijlage Indicatorenlijst, zijn indicatoren vastgesteld aan de hand waarvan wordt beoordeeld of een transactie wordt aangemerkt als een ongebruikelijke transactie. In de bijlage Indicatorenlijst zijn de volgende indicatoren vastgesteld.

Bijlage Indicatorenlijst bij het Uitvoeringsbesluit Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme:

In de navolgende tabel is per instelling opgenomen welke indicatoren in de zin van artikel 15, eerste lid, van de wet gelden voor die instelling.

Instelling	Toepasselijke indicatoren
<u>Betaaldienstverlener (artikel 1, eerste lid, onderdeel a, subonderdeel 20, van de wet)</u>	Een transactie waarbij de instelling aanleiding heeft om te veronderstellen dat deze verband kan houden met witwassen of financieren van terrorisme. Een transactie van of ten behoeve van een (rechts)persoon die woonachtig of gevestigd is of zijn zetel heeft in een op grond van artikel 9 van de wet aangewezen staat. Een transactie voor een bedrag van € 15.000 of meer, waarbij contante omwisseling in een andere valuta of van kleine naar grote coupures plaatsvindt. Een contante storting voor een bedrag van € 15.000 of meer ten gunste van een creditcard of een vooraf betaald betaalinstrument (prepaid card).

⁹ Besluit van 28 november 2014, Stb. 2014, 524.

	<p>Het gebruik van een creditcard of een vooraf betaald betaalinstrument (prepaid card) in verband met een transactie voor een bedrag van € 15.000 of meer.</p> <p>Een geldtransfer voor een bedrag van € 2.000 of meer, tenzij het een geldtransfer betreft door een instelling die de afwikkeling van bedoelde geldtransfer overlaat aan een andere instelling op welke de meldingsplicht, bedoeld in artikel 16, eerste lid, van de wet, eveneens van toepassing is.</p>
--	---

Datum

26 maart 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

2. DNB Leidraad Wwft en Sw

DNB heeft een leidraad opgesteld voor onder toezicht van DNB staande instellingen om de verschillende verplichtingen uit de Wwft te verduidelijken (versie 3.0 - april 2015, hierna: de Leidraad). De Leidraad biedt ook handvatten voor de implementatie van deze verplichtingen. Hiervoor verwijst DNB naar haar website: <https://www.toezicht.dnb.nl/binaries/50-212353.pdf>.